

LiftCom GSM

Távfelügyeleti ismertető

Tartalom:

1. A LiftCom vész hívó készülék általános ismertetése:	1
2. Távfelügyelet:	1
2.1 Miért előnyös a távfelügyeleti szolgáltatás igénybe vétele?	1
2.2 A távfelügyeleti rendszerek főbb jellemzői:	2
3. A LiftCom vész hívó készülék csatlakoztatása távfelügyeleti központhoz.	2
3. 1. A Contact-ID üzenet beállításához szükséges paraméterek:	2
3. 2. Az üzenet paramétereinek beprogramozása számítógép segítségével:	3
3. 3. Az üzenet paramétereinek beprogramozása SMS parancsokkal:	3
3.4 . Automatikusan küldött Contact-ID üzenetek:	4
4. Üzemállapotok:	4
4.1 Alapállapot	4
4.2 Vészjelzés továbbítása	4
4.3 Nyugtázásra váró állapot	5
4.4 Nyugtázás	5
5. Működési jellemzők	5
6. Híváskorlátozások	5
7. A készülék működésének rendszeres ellenőrzése	6

1. A LiftCom vész hívó készülék általános ismertetése:

- A LiftCom fantázianevű GSM alapú távvészjelző készülék - az MSZ EN 81-1:2002, MSZ EN 81-2:2002, MSZ EN 81-28:2004 és az MSZ EN 81-70:2006 szabványok előírásai szerint -, vészjelző egységként alkalmazható személy-, valamint személy-teher felvonóknál, - a használók bennrekedése esetén.

- A vészjelzést követően a mentési szolgálat számára képes digitális Ademco Contact-ID formátumú, valamint SMS és előre felvett hangüzenetek elküldésére. A mentés végének jelzéséig (nyugtázás), - a kétirányú beszédkapcsolatot is lehetővé teszi.

- Programozása – a jelszó ismeretében -, egy Windows alapú program segítségével számítógépről, vagy a készülék hívószámára küldött SMS utasításokkal távolról is könnyen elvégezhető. Mindössze a hangüzenetek felvételénél ajánlott a „személyes jelenlét”.

- Az utolsó mintegy 150 – 200 sikeres üzenetváltással kapcsolatos eseményt dátum és idő szerint memóriájában tárolja, ami számítógéppel a helyszínen kiolvasható.

2. Távfelügyelet:

2.1 Miért előnyös a távfelügyeleti szolgáltatás igénybe vétele?

A különféle biztonsági rendszerek és vész hívó készülékek felügyeletét ma már korszerű távfelügyeleti központok látják el, ahol a nap 24 órájában fogadják és számítógépen dátum - idő szerint rögzítik a beérkező jelzéseket.

Ezt követően a diszpécser szolgálat megteszi az előfizetői szerződésben, valamint a működési szabályzatban meghatározott szükséges intézkedéseket.

2.2 A távfelügyeleti rendszerek főbb jellemzői:

- A távfelügyelet a felvonó használati ideje alatt folyamatosan rendelkezésre áll.
- A távfelügyeleti központ a fogadott jelzés alapján egyértelműen azonosítani tudja a jelzést leadó készüléket (felvonót) és a jelzés természetét.
- A központ a digitálisan kódolt jelzéseket automatikusan fogadja.
- A beérkező jelzéseket és eseményeket dátum és idő szerint automatikusan rögzítik és általában legalább 6 hónapig tárolják.
- Az ügyeleti szolgálatot megfelelően kiképzett, gyakorlattal rendelkező személyek látják el és az ügyelet azonosítását, valamint az általa tett intézkedéseket dokumentálják, illetve rögzítik.
- A központ legalább két eltérő rendszerű távbeszélő készülékkel (vonalas és mobil) rendelkezik és a bejövő és kimenő hívásokhoz eltérő hívószámú vonalakat használ, melyek rendelkeznek a hívásbontás lehetőségével.
- Általában a telefonhívások is rögzítésre kerülnek (hangfelvétel).
- A távfelügyeleti rendszer működőképességét rendszeresen ellenőrizik és a szolgálat megfelelő alternatív tartalék berendezésekkel rendelkezik a működőképesség mielőbbi helyreállításához.
- A távfelügyeleti központok olyan tartalék áramforrással rendelkeznek, melyek a hálózati tápellátás kimaradása esetén is legalább 6 órás folyamatos üzemet biztosítanak.
- Tevékenységük részletes szabályozását a Szolgálati Működési Utasítás és a Vészhelyzeti Terv tartalmazza.

3. A LiftCom vész hívó készülék csatlakoztatása távfelügyeleti központhoz.

- Vészhelyzet esetén a legfontosabb szempont, hogy a jelzést és az intézkedéshez szükséges egyértelmű információkat a mentési szolgálat minél előbb megkapja. Erre - a LiftCom által küldött jelzések közül - a biztonságtechnikában manapság leginkább elterjedt -, Contact-ID formátumú üzenet a legalkalmasabb. A mentési szolgálat a készüléket (felvonót) a Contact-ID ügyfélkód és a kijelzett hívószám alapján tudja egyértelműen azonosítani.

3.1 A Contact-ID üzenet beállításához szükséges paraméterek:

Miután eldöntöttük, hogy melyik távfelügyeleti szolgáltatást szeretnénk igénybe venni, - a szerződés megkötését követően -, a következő információkkal kell rendelkezniünk a kapcsolat beállításához:

- A távfelügyeleti központ Contact-ID üzenetek fogadására alkalmas telefonszáma(i).
- A készülék (egyben a felvonó) azonosításához szükséges négy számjegyű ügyfélkód, mely 0 és 9, valamint B és F közötti hexadecimális számjegyeket tartalmazhat.

Az Ademco Contact-ID szabvány szerint az A betű nem használható a kódban!

- A vész híváskor küldendő eseménykód.
- A mentést követően küldendő eseménykód.
- A periodikus teszt üzenetek (életjelek) eseménykódja.
- A rendszeres életjelek küldésének igényelt ciklusideje.

Amennyiben egy bemenetnél több felügyeleti központ telefonszámot is megadunk, és valamelyikre sikeres volt az üzenetküldés, a készülék a további számokat már nem hívja.

A készülék programozási adatlapján is tüntessük fel a kapcsolat beállításához szükséges paramétereket, és egy kitöltött példányt adjunk át a szolgáltatónak.

Ezt követően a készülék működéséért felelős személy - a jelszó ismeretében - a következők szerint tudja beállítani az üzenet paramétereit:

3.2 Az üzenet paramétereinek beprogramozása számítógép segítségével:

Egy már működő készülék esetében -, a Windows alapú program segítségével -, töltsük le számítógépre a beprogramozott adatokat, majd a vészívó (1. sz.) bemenetnél írjuk be a felügyeleti központ Contact-ID üzenetek fogadására alkalmas telefonszámát, az ügyfélkódot, majd válasszuk ki az esemény kódját a megnyitható listából. Amennyiben a beállítandó eseménykód nem szerepel a listában, a kiválasztáshoz először vigyük fel azt új bejegyzésként. Az üzenet típusaként az „Eseményt” adjuk meg.

A mentés megtörténtét jelző nyugtázó (2. sz.) bemenetnél általában ugyanezeket az adatokat kell megadnunk, azonban az üzenet típusaként a „Visszaáll” opciót kell bejelölnünk.

Az „Életjel” funkcionál adjuk meg azt az órákban értendő ciklusidőt, mely időközönként a készülék jelezni fogja működőképességét a távfelügyeletnek. Az eseménykód itt általában 602, - ami a periodikus teszt kódja -, az üzenet típusaként pedig a „Státus”-t kell bejelölnünk. Az adatok feltöltése után a beállítás megtörtént.

3.3 Az üzenet paramétereinek beprogramozása SMS parancsokkal:

Az előbbi paraméterek beprogramozásához a készülék hívószámára a következő tartalmú SMS parancsot kell elküldenünk:

```
Jelszo;F1:<Telefonszám>;Ua:<Ügyfélkód>;E1:1,<Eseménykód>;F2:<Telefonszám>;E2:3,  
<Eseménykód>;Fe:<Telefonszám>;Ee:6,<Életjel eseménykód>;Ec:<Ciklusidő>
```

Példa:

Tételezzük fel, hogy a felügyeleti központ a Contact-ID formátumú üzeneteket a 208-5557 vezetékes számon fogadja, készülékünket a 9C43 ügyfélkóddal vették nyilvántartásba, vészíváskor a küldendő eseménykód 101, életjel küldésekor pedig 602 és 24 óránként kell jelezni a készülék működőképességét.

Ekkor a küldendő üzenet - amennyiben a jelszó nem lett megváltoztatva -, a következő:

```
LiftCom;F1:0612085557;Ua:9C43;E1:1,101;F2:0612085557;E2:3,101;Fe:0612085557;  
Ee:6,602;Ec:24
```

Miután a készülék az üzenetet megkapta, és LiftCom-OK válasz SMS-el visszaigazolta, a beállítás megtörtént.

3.4 Automatikusán küldött Contact-ID üzenetek:

- A készülék folyamatosan ellenőrzi tápfeszültségét, és – tápellátási hiba esetén, - amikor a szünetmentes tápegység akkumulátorának feszültsége 12 Volt alá csökken, 1,302-es kóddal (akkumulátor feszültség alacsony) hibaüzenetet küld az életjel beállításnál megadott felügyeleti központ telefonszám(ok)ra.
A hibaüzenet a központ számára - az állapot idejének fennállása alatt -, 30 percenként maximum öt alkalommal kerül elküldésre. Az üzenetek küldése korábban véget ér, ha a tápfeszültség 12,5 Volt fölé nő (töltés visszatért). Amikor a tápfeszültség értéke a 13,2 Voltot is meghaladja, a központnak 3,302 kóddal, jelzi az akkumulátor feszültségének helyreállítását.
- Amennyiben a készülék tápellátási hibát jelzett, a szünetmentes tápegységen karbantartást kell végezni a telepítési és karbantartási utasításban leírtak szerint.

4. Üzemállapotok:

4. 1.. Alapállapot

Alapállapotban a készülék nem fogadja a bejövő telefonhívásokat, és ebből az állapotból csak vészjelzés indításával „billenthető ki”.

Vészjelzés

A vészhívó nyomógomb 3 másodpercnél hosszabb idejű működtetése indítja a vészjelzést.

4. 2. Vészjelzés továbbítása

Amennyiben a készülék a vészjelzést valósnak tekinti, úgy elküldi a vészhívó bemenethez rendelt Contact-ID formátumú digitálisan kódolt üzenetet a felügyeleti központnál megadott telefonszámra, utána elküldi a beprogramozott SMS üzenete(ke)t, valamint felhívja az élőszavas üzenetnél megadott telefonszám(ka)t. Az élőszavas üzenetek fogadásakor lejátsza az előre felvett hangüzenetet - mely a fülkében is hallható -, majd 1 - 9 perc között állítható hosszúságú beszédkapcsolatot hoz létre.

A vonal bontását egy hosszú sípszóval jelzi, mely előtt 10 másodperccel két rövid figyelmeztető jelzést ad.

A feladatok sikeres végrehajtását követően a készülék „nyugtázásra váró” állapotba kerül.

Megjegyzés:

A vészjelzés továbbítása (hívás) közben a vészhívó nyomógomb gyors ütemben villog, - a hangkapcsolat fennállása alatt pedig folyamatosan világít.

A nyugtázásra váró állapotot a nyomógomb lassú villogása jelzi.

4. 3. Nyugtázásra váró állapot

Ebben az állapotban a készülék automatikusan fogadja a beérkező hívásokat. A fogadott hívást követően a beszédkapcsolat nem időzített, - azaz tetszőleges hosszúságú lehet.

A fülkében rekedt utasnak lehetősége van újabb vészjelzés kezdeményezésére.

A készülék az utolsó vészjelzéstől számított 60 perc elteltével a nyugtázásig, automatikusan újabb és újabb vészjelzési ciklust hajt végre.

4. 4. Nyugtázás

A mentés végének jelzése (nyugtázás) háromféleképpen történhet:

- A helyszínen, a 2. számú indító bemenet és a GND pont közé csatlakoztatott kontaktussal, amit a szabványelőírások szerint úgy kell beépíteni, hogy azt a fülkében rekedt, vagy más illetéktelen személy ne tudjon működtetni.

A nyugtázó eszköz lehet pl.: a fülke tetején elhelyezett nyomógomb, vagy a fülke oldalfalába épített kulcsos kapcsoló, stb.

- Távolról - a beszédkapcsolat fennállása alatt -, az ügyeletes telefonján a „0” gomb megnyomásával, vagy a készülék hívószámára küldött SMS utasítással (Jelszó; P2).

A nyugtázás hatására a készülék végrehajtja a vészhíváshoz rendelt még folyamatban lévő feladatot, majd elküldi a nyugtázáshoz (2. sz. bemenethez) rendelt üzeneteket és ezt követően visszaáll alapállapotba.

5. Működési jellemzők

- A sikertelenül hívott telefonszámok (pl. foglalt a szám, vagy nem fogadták a hívást) újraráhívásával a készülék egy órán keresztül próbálkozik.

- Megadható öt telefonszám, ahová a készülék továbbítja a beérkező SMS-eket. (pl. lejár a kártya érvényessége, egyenlegközlés, stb.)

- Az MMS, és a 160 ékezet nélküli, vagy ékezetes betűk használata esetén a 70 karakternél hosszabb SMS üzenetek nem kerülnek elküldésre.

6. Híváskorlátozások

Híváskorlátozás nélkül a készülék az összes beprogramozott telefonszámot felhívja.

Sikertelen hívás esetén (pl.: az egyik telefonszám foglalt volt, vagy nem fogadták a hívást), továbblép a következő szám hívására, azonban az összes feladat végrehajtásával egy órán keresztül folyamatosan próbálkozik.

A híváskorlátozások beállításával azonban a vészjelzés továbbításának idejét lerövidíthetjük, valamint jelentős költségeket takaríthatunk meg.

A kimenő hívások korlátozásánál a következő beállításokat adhatjuk meg:

- Sikeres Contact-ID kommunikáció esetén az élőszavas üzenetek tiltása.
- Sikeres Contact-ID kommunikáció esetén az SMS küldések tiltása.

A Contact-ID kommunikáció csak akkor sikeres, ha a felügyeleti központ - az adatküldés végén -, nyugtázó (acknowledgement) jelzést ad.

- Az első sikeres élőszavas hanghívás után a további hanghívások tiltása.

Ha több telefonszám van megadva, akkor az első sikeres hívás után a többi telefonszámot már nem hívja fel. Sikeres hívásnak minősül az is, ha a hívott fél nem fogadja, hanem elutasítja („kinyomja”) a telefont, hiszen így is értesült a vészjelzésről (költségkímélés).

A bejövő hívások korlátozási lehetősége:

- Csak az értesítendő telefonszámokról fogad bejövő hívást.

Nyugtázásra váró állapotban, alapesetben a készülék bármely telefonszámról felhívható (kivéve, ha foglalt). A nem kívánatos bejövő hívást egy újabb vészjelzés indításával azonban meg lehet szakítani.

A beállítás engedélyezésekor viszont csak az indító bemenetekenél megadott értesítendő telefonszámokról történik hívásfogadás, és az egyéb számokról érkező hívások elutasításra kerülnek. Ilyenkor arról az értesítendő számról érkező hívás is elutasításra kerül, melynél a hívószám kijelzés nem működik, vagy nem engedélyezett. Ennél a beállításnál újabb vészjelzés indításával nem szakítható meg a fogadott hívás.

7. A készülék működésének rendszeres ellenőrzése

Korábban a 3.2 és 3.3 pontoknál már említettük, hogy a LiftCom készülék beállított időközönként automatikusan tudja jelezni működőképességét. Az MSZ EN 81:2004 szabvány előírásai szerint azonban a kétirányú kommunikáció (beszédkapcsolat) létrehozásának képességét is rendszeresen ellenőrizni kell. Az ellenőrzés a helyszínen indított manuális vészjelzés kezdeményezésével, vagy a készülék hívószámára küldött „Jelszó;Proba-1”, vagy rövidítve a „Jelszó;P1” tartalmú SMS üzenettel is történhet, mely azonos hatást eredményez.

A vészjelzést követően a készüléket nyugtáznunk kell. Az SMS-ben küldött parancsok több utasítást is tartalmazhatnak, melyeket a készülék egymás után hajt végre. Így, ha időt és költséget kívánunk megtakarítani, akkor teszteléskor a következő utasítást is elküldhetjük: „Jelszó;Proba-1;Proba-2”, vagy rövidítve „Jelszó;P1;P2”, melynek hatására a készülék előbb a vészhíváshoz, majd a nyugtázáshoz rendelt feladatokat fogja végrehajtani.